



UNDERSVINGSMATERIALE TIL



3 KLASSER På VEJ

– INSPIRATION TIL ØVELSER I UDSKOLINGEN



UNDERVISNINGSMATERIALE TIL

3 **KLASSER** **på** **VEJ**

– INSPIRATION TIL ØVELSER I UDSKOLINGEN

Undervisningspakke med tre instruktive film med selvafklarende øvelser i klassen samt hæfte med lærervejledning

PRODUCERET AF

3 KLASSER PÅ VEJ er produceret i samarbejde mellem Salaam Film & Dialog og enheden Brug for alle unge i Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling.

Idé og koncept: Solveig Thorborg, Salaam Film & Dialog og Inaam Illahi Sahibzada, Brug for alle unge.

Filmene er produceret af Gekko Medieproduktion

Instruktion: Solveig Thorborg

Foto: Jens Pedersen og Lisbeth Lyngse

Klip: Lisbeth Lyngse

Grading og lydefterarbejde: Oskar Fanta

Musik: Moscow Street Kids

Grafik/Animation: Jenz Koudahl/Spild af Tid

Casting: Jørgen Skjoldborg og Helene Salling

Tak til 7. klasse på Hareskovens Lilleskole og 8. og 9. klasse på Herlev Byskole – og tak til deres lærere for lån og hjælp.

Den skriftlige lærervejledning er produceret af Salaam Film & Dialog

Redaktion: Solveig Thorborg/Salaam Film & Dialog

Tekst: Antropolog Marianne Nøhr Larsen/Center for Interkulturel Dialog og

Charlotte Selvig Svendsen, Pædagogisk konsulent

Grafik: Karoline Kalsø

Tryk: Jespersen Tryk + Digital ApS

ISBN 978-87-998668-0-9

Oplag: 2000 stk.



DOWNLOADES GRATIS PÅ:
BRUGFORALLEUNGE.DK
SALAAM.DK

INDHOLD

4 INTRODUKTION

- 5 FORMÅL OG BAGGRUND
- 9 SÅDAN BRUGER DU MATERIALET

17 FILM OG ØVELSER

18 TRE STÆRKE - om at finde sine drivkræfter

- 19 DEN VARME STOL
- 21 JEG SIGER, DU SIGER
- 22 TRE STÆRKE

26 JA-NEJ-MÅSKE - om at mærke hvad man mener

- 27 DEN VARME STOL
- 28 JA-NEJ-MÅSKE

30 SAMTALEKÆDE - om valg af karriere

- 31 DEN VARME STOL
- 32 INTERVIEW I PAR
- 33 SAMTALEKÆDE

34 EKSTRA ØVELSER: Arbejd med udsagn fra de unge i filmene

- 35 LYSTEN DRIVER VÆRKET
- 38 DU ER IKKE ALENE
- 40 ROLLER - Reality-tjek i forhold til uddannelses- og jobønsker
- 41 4 HJØRNER - Hvem pukler du for?

INTRODUKTION

3 KLASSER PÅ VEJ

- er et inspirationsmateriale til arbejdet med valg af uddannelse og job i udskolingen. Materialet kan både bruges til det obligatoriske emne Uddannelse og job og til den kollektive vejledning i klasserne af såvel lærere som vejledere.



Tre små illustrative film viser eksempler på en række gruppeøvelser, der skaber fælles refleksion og inspirerer til den enkeltes afklaring af ønsker og muligheder. Med filmene følger dette hæfte med supplerende vejledning til de valgte øvelser.

FORMÅL OG BAGGRUND

UNGE PÅ EGNE VEJE

For alle unge gælder det, at det danske samfund i højere grad end nogensinde tilbyder en mosaik af muligheder, hvor den enkelte skal finde sin egen vej. Det stiller dagens unge over for en række svære valg, der oftere end tidligere er personlige og individuelle og i mindre grad baseret på 'det, man kommer fra'.

De unge udvikler generelt stærke kompetencer i forhold til at kunne håndtere de udfordringer og muligheder, som den nye tid indebærer. Men for nogle unge kan virkeligheden se broget og uoverskuelig ud. Hvordan finder man de ressourcer og den indsigt, der fører til de rette spor for netop én selv? Hvordan ved man, at man vælger det rigtige?

Og hvordan giver man som lærer og vejleder de unge den bedste hjælp? Hvordan bruger man bedst de få, vigtige timer, der kan afsættes til afklaring af elevernes uddannelses- og erhvervsvalg? Hvilken form skal man vælge, hvordan kommer man bedst omkring de vigtigste refleksioner – og hvordan skaber man eftertanker, der arbejder videre både i klassen og hos den enkelte?

Brug for alle unge og Salaam Film & Dialog håber med dette lille værktøj at give bud på, hvordan man kan arbejde med øvelser i udskoling, der giver eleverne redskaber til at reflektere over og blive afklarede omkring deres valg - blandt andet ved at bruge hinanden.

Med øvelserne i dette materiale får eleverne mulighed for at se deres egne antagelser og forestillinger fra nye vinkler. De skal op af stolen og bevæge sig rundt mellem hinanden. De skal ud og ind af egne og andres tanker og forestillinger. De skal udfordre det givne - eller at der ikke er noget, der er givet. Når der sættes bevægelser på udsagn og spørges til det ukendte, stimuleres tankerne på en ny måde. Værdier og muligheder vendes og bringes i spil.



DE NYE FÆLLES MÅL

Materialet er velegnet som inspiration til arbejdet med det obligatoriske emne Uddannelse og job, som er beskrevet i Undervisningsministeriets vejledning om Fælles Mål 2015:

Undervisningen i Uddannelse og job skal styrke elevernes bevidsthed om alsidigheden i deres egne muligheder og forudsætninger. Centralt i Uddannelse og job er, at eleverne bringer en mangfoldighed af viden og indtryk fra uddannelses-, arbejds- og voksenverdenen sammen med refleksioner om egne ønsker og mål for fremtidens karriereveje.

I formålet for Uddannelse og job indgår, at elevernes uddannelsesparathed skal styrkes. I vurderingen af, om elever i udskolingen er uddannelsesparate og dermed har de fornødne forudsætninger til at vælge, påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse, er elevens faglige, personlige og sociale forudsætninger i fokus. Heri er også elevernes parathed til at foretage valg et centralt element.

En kerneopgave i emnet Uddannelse og job er, at eleverne skal koble disse forestillinger til deres processuelle overvejelser om egne ønsker, ressourcer og mål. Denne proces har eleverne ikke blot gang i skoleforløbet igennem:

Kompetenceområde	Efter 6. klasse	Efter 9. klasse
Personlige valg	Eleven kan beskrive sammenhænge mellem personlige mål og uddannelse og job	Eleven kan træffe karrierevalg på baggrund af egne ønsker og forudsætninger
Fra uddannelse til job	Eleven kan beskrive sammenhæng mellem uddannelser og job	Eleven kan vurdere sammenhænge mellem uddannelser og erhvervs- og jobmuligheder
Arbejdsliv	Eleven kan beskrive sammenhænge mellem job, arbejdsliv og fritidsliv	Eleven kan vurdere sammenhænge mellem egne valg og forskellige vilkår i arbejdsliv og karriere

(Fra vejledningen for Uddannelse og job, Emu 2015)

Den vil desuden indgå i elevernes videre lærings- og karriereforløb. Derfor har Uddannelse og job fokus på, at eleverne lærer at træffe personlige og realistiske valg. Uddannelse og job bidrager således til elevernes karriereplanlægning også på sigt.

ERFARINGER MED DIALOGISKE ØVELSER

3 KLASSER PÅ VEJ supplerer undervisningspakken I 7 SIND – syv korte portrætfilm om ungdom og identitet samt tilhørende øvelsesmateriale. Film og materiale bruges af vejledere og lærere i dialog med unge. Det har god effekt som 'et fælles tredje', hvor de unge via portrætfortællingerne inspireres til at finde deres egne veje. Materialet giver redskaber både til den enkelte elev og til brug for fælles refleksionsøvelser i klassen.

Erfaringer fra I 7 SIND peger på, at dialogiske fællesøvelser kan give de unge muligheder for at hente ideer og afklaringer hos hinanden. Med 3 KLASSER PÅ VEJ giver vi nogle enkle, instruktive eksempler på øvelser i klassen, så de kan ses og fornemmes, før I selv tager hul på dem.

3 KLASSER PÅ VEJ kan bruges alene eller som supplement til I 7 SIND. Læs om I 7 SIND på side 14 - 15.

LÆRINGSPERSPEKTIVER, IDENTITETSDANNELSE OG KULTURBEGREB

Bag materialet ligger ideen om, at identitet er en mangesidet størrelse, der kan nuanceres og beriges via forskellige sociale, kulturelle og læringsrelaterede sammenhænge.

Kultur forstås som noget, man *gør* sammen, ikke som noget, man *er* eller *har* eller kommer fra. Kultur ses som konstrueret og dynamisk og ikke som en statisk og fast defineret størrelse. Kultur forhandles og redefineres konstant i de unges liv. Hvert enkelt individ er med til at forhandle og redefinere den kultur, man lever i – eller rettere: De mange kulturer, man er en del af. De fleste unge er mestre i at navigere mellem en lang række forskellige kulturer og sociale sammenhænge. Det kan være en stærk aha-oplevelse for



*“Jobmuligheder,
hvad jeg vil efter skolen
- det er jeg blevet meget
mere klar over.”*

(Ridwan, 9. klasse Herlev Byskole)

mange unge, der måske ikke er vant til at se sig selv som ressourcepersoner, at få lov at se sig selv i dette perspektiv: Som kulturskaber frem for kulturbærer. Som agent i sit eget liv og måske endda som potentiel mønsterbryder, frem for én, der mangler pejlemærker og kompetencer.

Det pædagogiske udgangspunkt for materialet er en undervisnings- og læringsituation, hvor det relationelle, dialogiske og refleksive er fremtrædende. Øvelserne er inspireret af teaterøvelser, dialogredskaber og ideerne bag Cooperative Learning. Gennem fysisk bevægelse, samarbejde i grupper og samtaler i par og plenum, bringer vi elevernes kropslige og emotionelle intelligens samt sociale kompetencer i spil. Overbevisninger, opfattelser og selvbilleder udfordres: Der dukker nye spørgsmål op og måske anderledes svar end dem, man plejer at finde.

Denne læringsmodel fordrer, at læreren går guidende og opmærksomt ind i øvelsernes indhold, så de tilpasses den enkelte klasses virkelighed. Tilgangen er anerkendende: Læreren er en facilitator, der får eleverne selv til at arbejde med forandringer og muligheder.

Øvelserne har til formål at bringe alle elever i spil, også dem, der ikke normalt er på banen. Målet er at give de unge stof til fremadrettede refleksioner over deres identitet, tilhørsforhold, drivkræfter og mål, og mulighed for at se sig selv som aktive deltagere i skabelsen af deres egne liv og deltagelse i samfundslivet.



*“Jeg startede
med at sige, at penge
betød meget for mig, og
endte med at sige, at de
ikke gør.”*

(Zeinab, 9. klasse Herlev Byskole)

SÅDAN BRUGER DU MATERIALET

– tips til forberedelse, gennemspilning, dialog og opsamling

INSPIRATION

Filmene kan bruges som forberedelse til at arbejde med øvelserne i din klasse. I hæftet beskrives formål og hensigt, og øvelserne foldes ud med instruktioner og tips til variationer og ting, du kan være opmærksom på.

Filmene giver små eksempler på, hvordan øvelserne kan fungere. Overvej, hvordan du kan tilpasse dem til din egen klasse og din egen lærerstil. Indholdet i øvelserne kan skiftes ud med andre temaer og typer af spørgsmål afhængigt af jeres mål, niveauet og dit kendskab til klassen.

Se eventuelt filmene sammen med eleverne som optakt til øvelserne. I kan bruge øvelserne som i filmene, eller I kan bruge dem som ramme til at skabe jeres eget indhold.

NIVEAU OG TIDSFORBRUG

Filmene portrætterer tre klasser:

En 7. klasse **Tre stærke**, 8. klasse **Ja, nej, måske** og 9. klasse **Samtalekæde**, der hver især gennemfører forskellige øvelser. Vi har valgt indholdet i øvelserne ud fra erfaringer om, hvor langt eleverne forventes at være i forhold til uddannelses- og karrierevalg på de forskellige klassetrin. Samtlige øvelser kan dog tilpasses alle tre niveauer og jo flere af øvelserne, I gennemgår, jo større er chancen for, at alle elever får noget vigtigt med sig. Det er ofte forskelligt fra elev til elev, hvilke øvelser, der rammer bedst.

Øvelserne kan gøres korte eller lange. De kan spilles hurtigt igennem og give stof til eftertanke – eller de kan foldes ud og give stof til samtaler i klassen og videre arbejde, som fx internetsøgning på uddannelsessider. Hent eventuelt inspiration til det videre arbejde i materialet I 7 SIND.

INDLEDNING OG AFSLUTNING

Giv tid til at instruere øvelserne godt. Fortæl hvad meningen er og vær præcis i dine instruktioner. Gennemspil eventuelt en prøverunde. Det giver ro til at fokusere på indhold frem for form.

Giv også god tid til afrunding. Selve øvelsen er kun en del af læringen. Betydninger mærkes og lagres, især når der deles og samles op på de oplevelser og erfaringer, øvelserne afstedkommer.

I det følgende gives tips til, hvordan man med spørgsmål og dialog kan trække de vigtigste pointer frem og tage dem med sig.



OPSAMLING OG AFSLUTTENDE DIALOG

Det er vigtigt at afrunde og samle op efter hver øvelse, så pointer og aha-oplevelser deles og rodfæstes. Vær opmærksom på, hvordan de forskellige øvelser har givet forskelligt input eller mening for de forskellige elever, og giv hver enkelt mulighed for at fortælle. Brug eventuelt følgende metode:

- ▶ Sid i en cirkel eller stå i en rundkreds.
- ▶ Stil åbne spørgsmål, som for eksempel:

 - Hvad synes I om øvelsen?
 - Hvilke elementer overraskede? Noget som var rart? Noget som var svært eller ubehageligt?
 - Hvad opdagede I? Giv gerne eksempler.
 - Hvad vil I gå videre med?
 - Hvordan kan vi bruge den viden, vi har fået fra øvelsen?

- ▶ Hvis I har lavet flere øvelser, så spørg, hvilke øvelser de enkelte elever fik mest ud af og hvorfor.

DIALOGISKE PRINCIPPER

En god dialog åbner, inddrager og tager nye spadestik i dybden. Ved at hjælpe hinandens tanker på gød, bliver vi klogere i fællesskab.

En god dialog kræver gode spørgsmål! Hvis man stiller lukkede spørgsmål, får man hurtigt frikvarter, men kommer ikke så langt. Synes I, øvelsen var god? er eksempelvis et lukket spørgsmål, der kan besvares med ja eller nej. Og hvis du selv starter med at fortælle, hvad du så og oplevede under øvelsen – så vil eleverne formentlig ikke komme i tanke om så meget andet. Åbne spørgsmål lægger derimod op til, at man reflekterer over og uddyber sine svar.

INSPIRATION TIL DIALOGISK SAMTALEFORM:

- ▶ Sid i en cirkel.
- ▶ Stil åbne, autentiske spørgsmål, dvs. spørgsmål du ikke selv kender svaret på – hjælp den enkelte med at gå på opdagelse i sine egne oplevelser og svar.
- ▶ Følg op på den enkeltes udsagn – lad det, der bliver sagt, danne grundlag for den videre samtale, så elevernes egne udsagn bliver bærende for en videre snak om emnerne og kan inspirere andre til at bidrage.
- ▶ Værdsæt det, der bliver sagt – om muligt ved at sikre en fortsættelse af dele af samtalen til andre aktiviteter senere på ugen. Det kan fx være andre opgaver, der tager udgangspunkt i øvelsen eller den efterfølgende samtale.
- ▶ Lyt aktivt – vær nærværende og oprigtig i din interesse for de unges betragtninger, og forhold dig nysgerrigt og undersøgende til deres kommentarer og spørgsmål. Opfordr de andre elever i kredsen til det samme gennem dit eksempel.

PERSONLIG OPMÆRKSOMHED

For de fleste unge giver øvelserne stof til eftertanke, og følelserne omkring dem er lette at håndtere. For andre kan det være vanskeligere. Der kan måske være elever, som er blevet udfordret på deres selvopfattelse eller ide om, hvordan tingene er og bør være. Nogle kan være berørte af at skulle tage stilling til noget, der kan være dilemmafyldt. Nogle er måske opdraget til at tage mange hensyn til familie og fælles værdinormer, og det kan være en udfordring at blive bedt om at skulle mærke efter, hvad man selv gerne vil. Det handler måske ikke kun om, hvorvidt man er erklæret uddannelsesparat eller ej, men hvilke kulturelle værdier og personlige dilemmaer, der kan være forbundet med de valg, man skal træffe.

Når man som lærer eller vejleder åbner op for noget, som måske går tættere på, end nogle unge er vant til, må man være tilsvarende opmærksom på, om der kan være særlige personlige eller familiemæssige udfordringer, som den enkelte elev kan have brug for at tale om efterfølgende.

SELVSTÆNDIGT ARBEJDE

Hvis man er vurderet uddannelsesparat, kan man selv arbejde med at finde den rigtige uddannelsesvej. Her kan materialet fra I 7 SIND bruges. På elevsiderne til filmen 'Ali - 2. omgang' kan man blandt andet finde links og øvelser til uddannelsesguiden ug.dk og praktikguiden gtilp.dk.

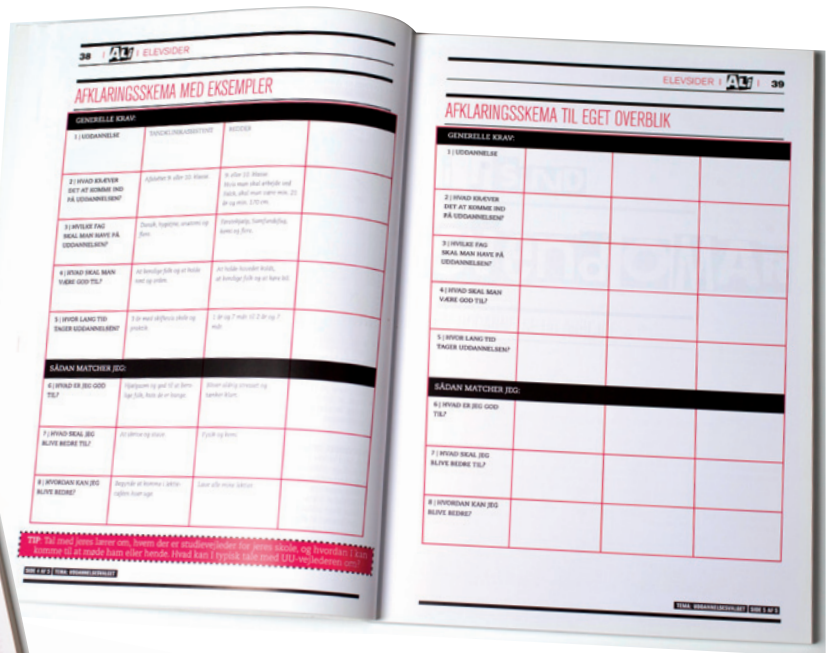
I 7 SIND - guides til uddannelsesvalg



Klik ind på ug.dk



I 7 SIND ER ET UNDERVISNINGSMATERIALE, SOM KAN SUPPLERE 3 KLASSER PÅ VEJ



DOWNLOADES GRATIS PÅ:
BRUGFORALLEUNGE.DK
SALAAM.DK



FAKTA OM I 7 SIND

I 7 SIND behandler en bred vifte af temaer om livets mange valg som ung. Der er mange værdier og parametre i spil: Identitet og familie, kultur og tradition, tro og livsværdier, medborgerskab og fællesskaber.

I 7 SIND er syv unge-portrætter, der lægger op til refleksion og tilbyder øvelser om de mange store temaer. Film og øvelser fra I 7 SIND supplerer og kompletterer øvelserne fra 3 KLASSER PÅ VEJ.

Vælg eksempelvis de tre portrætter om uddannelse og arbejde. Her kommer I igennem et grundigt forløb, hvor I får arbejdet med uddannelsesvalg, jobansøgning og jobsamtale på forskellige måder:

Ali – 2. omgang handler om Ali, der har været ude i kriminalitet og arbejder på at skabe sig en ny chance. Øvelserne har fokus på motivation og personlig drivkraft, og der arbejdes med kendskab til uddannelses- og jobmuligheder. *En af øvelserne er et skema, der kan hjælpe til at give overblik over relevante uddannelser og om de kan matche det, man kan og vil.*

Her inddrages Uddannelses- og Praktikguiderne på nettet (side 38-39) .

Svend Omar handler om Omar, der har kæmpet hårdt for at komme i lære som tømrersvend. Øvelserne har fokus på at finde ud af, hvad man er god til, og hvordan man kan bruge det i en jobsamtale.

En af øvelserne er et mindmap over egne ressourcer (side 55) .

Hvad vil du være, Bülent Özdemir? handler om Bülent, der er ordblind og ikke kan stave til lb. Han er glad for sit valg som pædagog – selvom hans far mener, det er et kvindefag. Øvelserne handler om at finde ud af, hvad man kan og vil, og hvad ens forældre betyder for ens valg.

Desuden om at skrive CV og jobansøgning.

En af øvelserne har fokus på at skrive sit CV (side 75) .

FILM OG ØVELSER

3 KLASSER
PÅ VEJ

TRE STÆRKE

- OM AT FINDE SINE DRIVKRÆFTER

Denne film starter med opvarmningsøvelsen 'Den varme stol'. Herefter øvelsen 'Jeg siger – du siger', som sætter fokus på ens kompetencer. Sidst følger øvelsen 'Tre stærke', der hjælper de unge med at finde ud af, hvad de synes er allervigtigst for deres valg af uddannelse og arbejde.



DEN VARME STOL - hvad mener jeg egentlig?

I denne øvelse skal man vende blikket nysgerrigt indad og mærke efter, hvad man mener. Med bind for øjnene er der ikke nogen at spejle sig i, og ingen kan kommentere den enkeltes valg. Måske opdager man, at man er i tvivl om noget, man ikke rigtig har tænkt over – og man bliver opmærksom på, hvordan man præges af det, andre mener.

Målsætning: At eleverne reflekterer over, hvordan vi skaber vores holdninger og ønsker i samspil med andre og afhængigt af andre. At de får lyst til at træne sig selv i at mærke indad og blive klare på, hvor de selv står i forskellige holdningsmæssige eller følelsesmæssige dilemmaer.

Beskrivelse: Sid i en rundkreds. Eleverne har bind for øjnene. Læreren læser forskellige udsagn op. De, der er enige, rejser sig. De, der er uenige, bliver siddende.

UDSAGN TIL ØVELSEN:

Jeg kan godt lide at:

- være meget udendørs
- arbejde ved en computer
- bygge ting
- finde på nye ting
- selv bestemme, hvad jeg og andre skal
- andre bestemmer det, vi skal
- arbejde med mange mennesker
- arbejde ret meget alene
- hjælpe andre
- sove længe
- lave noget nyt hver dag

“Hvis jeg ikke havde haft bind for øjnene, tror jeg, at jeg havde gjort ligesom de andre.”

(Victor, 7. klasse, Hareskovens Lilleskole)



TIPS : Til at begynde med kan øvelsen laves med åbne øjne og med andre spørgsmål. Det kan være rart for eleverne at kende spillereglerne for øvelsen, før de får bind for øjnene – og det bliver mere tydeligt, hvordan der er forskel på at synes noget, afhængigt af om man kan se hinanden eller ej. Øvelsen udført uden bind for øjnene kan ses i filmene [Ja, nej, måske](#) og [Samtalekæde](#).



“Jeg tror det er rigtig sundt at rose sig selv nogle gange, for så kan man også se nogle flere sider af sig selv.”

(Tilde, 7. klasse, Hareskovens Lilleskole)

JEG SIGER, DU SIGER – refleksion over egne kompetencer

Øvelsen sætter fokus på den enkeltes kompetencer. Man skal mærke og fortælle, hvad man selv synes, man er god til – og man får at vide, hvad de andre synes, man er god til. Begge dele kan være gode aha-oplevelser for eleverne.

Målsætning: Øvelsen skal skabe et anerkendende miljø, i hvilket eleverne kan vende opmærksomheden indad. Den træner eleverne i at se både egne og andres kompetencer.



JEG ER GOD
TIL AT LYTTE

Beskrivelse: Eleverne går rundt imellem hinanden. Mens de går rundt, skal de tænke over, hvad de er gode til. Når læreren siger "stands", finder de sammen med den, der står nærmest. Her veksler de udsagn med hinanden.

Første runde skal man sige, hvad man selv synes, man er god til:

A: "Jeg er god til..." B spejler sætningen: "Du er god til..."

– herefter bytter man.

B: "Jeg er god til..." A spejler sætningen: A: "Du er god til..."



DU ER GOD TIL
AT LYTTE

Følgende runde skal den anden sige, hvad vedkommende synes, man er god til:

A: "Jeg synes, du er god til..." B spejler sætningen: "Du synes, jeg er god til..."

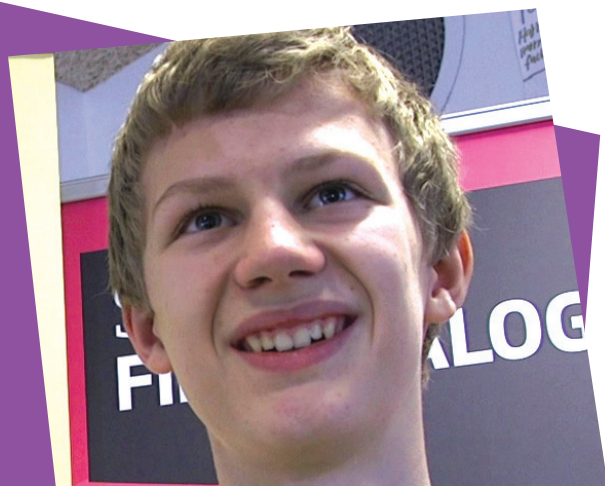
B: "Jeg synes, du er god til..." A spejler sætningen: "Du synes, jeg er god til..."

TIPS : Der kan opstå 'pjat' undervejs, fordi det kan være uvant at skulle sige, hvad man er god til. Giv plads til, at det kan være sjovt, men det må ikke tage al opmærksomheden fra øvelsen. Bliver det meget fjollet, kan man i fællesskab reflektere over, hvorfor det kan være så svært at sige, hvad man er god til.

TRE STÆRKE – lysten driver arbejdet

Denne øvelse kan hjælpe eleverne med inspiration til valg af uddannelse ved at undersøge, hvad de særligt trives med. I øvelsen skal hver elev finde 'tre stærke' elementer, der udgør en særlig værdi eller drivkraft for dem. Herefter hjælpes man i klassen med at brainstorme på arbejdsområder, der knytter an til de specifikke værdier. For nogle elever åbner denne øvelse nogle vinduer til ideer og muligheder, de ikke før har set. Denne øvelse fordrer god tid.

Målsætning: At eleverne bliver bevidste om, hvad der driver deres arbejds- glæde – med udgangspunkt i det, de allerede nu oplever i deres hverdag. At de kan formulere hvilke faktorer, der skal være gældende for deres valg af uddannelse og job.



”Man fik lidt at vide om de andre, og man forestillede sig også lidt selv, hvad man ville have taget, for der var også ret mange valgmuligheder. Jeg har også fundet nogle ord, som jeg måske kunne arbejde lidt videre med på et senere tidspunkt.”

(Albert, 7. klasse, Hareskovens Lilleskole)

Beskrivelse: På en væg foran eleverne er ophængt 50 ordkort. Disse ord beskriver elementer, der kan indgå i et arbejdsliv og være drivkraft for arbejds- glæde. Ord- kortene hænges op på væg eller tavle - de skal være til at tage af og sætte op igen. Alle får tid til at notere sig, hvilke ele- menter, der er vigtigst for dem, så de kan vælge de tre allervigtigste.

En af eleverne kommer op og vælger tre ordkort – tre hovedelementer i et godt ar- bejds- liv. Læreren vælger tre klassekam- merater til at repræsentere disse elemen- ter. De tre får hver især et skilt udleveret. De tre valgte elementer placeres på hver af de tre skilte. Giv god tid, så man kan tænke over ordenes indhold og betyd- ning. Eleven, som har valgt de tre kort, vender sig mod én af skilteholderne, der så skal sige, hvad dette ord betyder for ham/hende.

"Jeg repræsenterer X element. For mig betyder det... / jeg tænker på...". Klassen kan supplere og brainstorme med. Det kan både være ideer om, hvilke uddannelser der kan knytte sig til elementerne, og hvilke typer af jobs. Dette gentages med alle tre elementer.

Til sidst skal den, der har valgt kortene, redegøre for sit valg og reflektere over, om han/hun fik inspiration undervejs.

Der tages et billede af eleven med de tre valgte elementer. Det kan bruges i forbindelse med en uddannelsesplan eller som inspiration til videre samtaler, fx med UU-vejlederen.

Dette gentages for alle elever.

Elementerne: På næste side har vi foreslået 50 ord. Man kan med fordel starte øvelsen med, at eleverne selv skriver de ord, der falder dem ind, og laver en fælles ordtavle. Efterfølgende kan I gennemgå ordene forinden og i fællesskab vurdere, hvilke ord eller elementer der skal med. En gennemgang af elementerne kan give vigtige refleksioner over personlige værdier og hvor individuelt det kan være, hvad man synes er vigtigst.



MATERIALER:
ORDKORT, SKILTE, KLÆBEGUMMI

TIPS : Øvelsen kan udvides ved at give eleverne mulighed for at vælge om undervejs eller måske vælge flere elementer. Hav en pen og blanke sedler parat til nye ord. Måske bliver eleverne inspireret til noget andet, end de startede med, enten når de selv fortæller om deres valg og værdier, eller når de hører andres input.

NATUR

VIDEN

TRÆ

MENNESKER

BØGER

HISTORIE

HUMOR

BYGGERI

HANDEL

COMPUTERE

KREATIVITET

TEKNIK

VARIATION

VAND

MAD

BØRN

UNGE

SKOLE

REJSER

UNIVERSET

PLANTER

DRAMA

VIDENSKAB

SKRIVERI

MUSIK

FARVER

SAMARBEJDE

MEDIER

TRANSPORT

BEVÆGELSE

SPROG

FAMILIE

MISSION

METAL

HELE VERDEN

FORUDSIGELIGHED

FASTE RAMMER

OMSORG

KOMMUNIKATION

NYE IDEER

RO

UDVIKLING

NYHEDER

FART

RELIGION

HÅNDVÆRK

MANGE SKIFT

SUNDHED

LEG

SKØNHED

UNIFORM

MARKETING

SELVSTÆNDIGHED

POLITIK

JA-NEJ-MÅSKE

- OM AT MÆRKE HVAD MAN MENER

Denne film starter med opvarmningsøvelsen 'Den varme stol' og følges af øvelsen 'Ja-nej-måske'. Begge øvelser handler om at mærke efter, hvad man mener og føler – også selvom man kan være præget af andres meninger eller bremset af dilemmaer.



DEN VARME STOL

Øvelsen åbner op for overvejelser om værdier og holdninger. Hvad mener man egentlig? Hvor er man i tvivl? Hvordan føles det at kigge indad og skulle beslutte sig?

Målsætning: Eleverne ser indad på egne holdninger og forventninger og trænes i at kigge dybt og mærke efter for at finde svar. De bliver også opmærksomme på, at et spørgsmål kan have flere svar.

Beskrivelse: Sid i en rundkreds. Læreren læser forskellige udsagn op. De, der er enige, rejser sig. De der er uenige, bliver siddende. Er man i tvivl, stiller man sig bag stolen.

UDSAGN :

- Sommer er bedre end vinter
- Jeg ser bedre ud i vintertøj end i sommertøj
- Hvis jeg skal vælge, vil jeg hellere læse en bog end at gå i biografen
- Det er nyttigt at gå i skole
- Man har altid et eget valg
- Ingen får lov at styre, hvordan jeg skal være
- Jeg har en lærer på skolen, der forstår mig særligt godt
- Jeg vil ud at tjene penge lige efter skolen
- Jeg vil tage en uddannelse
- Jeg vil på efterskole
- Det er spændende at gå i skole

TIPS : Find eventuelt selv på udsagn, der er relevante for det, I gerne vil arbejde med. Start øvelsen med lette udsagn, som man ikke skal tænke så meget over, og lad dem så efterhånden blive mere og mere dilemmafyldte.

Suppler øvelsen med en tilsvarende (med nye udsagn), denne gang med bind for øjnene (se filmen [Tre stærke](#)).

JA-NEJ-MÅSKE – leg med holdninger

Øvelsen handler om at blive klog på, hvem og hvad der har betydning for de valg, man træffer som ung – og at blive god til at mærke efter, hvad man selv mener. Den lægger op til dialog med de andre og nye spørgsmål til én selv. For nogle elever kan det danne basis for nye indsigter og valg.



Målsætning: At den enkelte reflekterer over sine holdninger til skole, uddannelse og arbejde. At eleverne får indsigt i, at man kan præge og være præget af hinandens holdninger. Hvad vil man gerne selv – og hvem vil man gerne have med på råd?

Eleverne skal tage stilling til en række udsagn, og undervejs har de mulighed for at uddybe deres beslutninger over for de andre. Via dialogen kan de også blive inspireret til at ændre holdning.

Eleverne skal bruge hovedet og kroppen. De skal analysere, vurdere og argumentere, og de kommer op af stolen. Eleverne udfordres i at udforske og begrunde deres valg, spejle sig i hinanden og lære af de andres begrundelser.

Beskrivelse:

I klassen er etableret tre positioner: Ja, Nej, Måske.



Læreren læser forskellige udsagn op. Hold en pause efter hvert spørgsmål for at lade eleverne reflektere. Eleverne vælger nu den position, der passer til deres holdning.

UDSAGN:

- Forældre skal blande sig uden om ens beslutninger, efter man er fyldt 15 år
- Man skal altid gøre, hvad ens forældre siger
- Det er ikke så vigtigt for mig, hvad mine forældre mener
- Jeg vil studere noget, som mine forældre ønsker sig
- Det, der virkelig betyder noget for mig, er, hvad mine venner mener
- Jeg ville ønske, at mine forældre blandede sig mindre i mit liv
- Jeg synes, det er svært at forestille mig, hvad der sker, efter at jeg går ud af skolen

Selve samtalen om de valgte holdninger udgør den centrale del af øvelsen. På hvert ståsted skal eleverne tale sammen om, hvorfor de har valgt at stå netop dér. De må gerne flytte sig undervejs, hvis de finder ud af, at de har stillet sig forkert. De kan fortælle, hvorfor de har flyttet sig. På denne måde kan man høre andres argumenter og se en sag fra mange forskellige vinkler, før man tager stilling.

SAMTALEKÆDE - OM VALG AF KARRIERE

Denne film starter med opvarmningsøvelsen 'Den varme stol'. Herefter følger øvelserne 'Interview i par' og 'Samtalekæde', der på forskellige måder går tæt på de unges forestillinger om valg af uddannelse og job.



DEN VARME STOL

Øvelsen åbner op for overvejelser om værdier og holdninger. Hvad mener man egentlig? Hvor er man i tvivl? Hvordan føles det at kigge indad og skulle beslutte sig?

Øvelsen ligner DEN VARME STOL i filmen **JA-NEJ-MÅSKE**, blot med andre udsagn.

Målsætning: Eleverne ser indad på egne holdninger og forventninger og trænes i at kigge dybt og mærke efter for at finde svar. De bliver også opmærksomme på, at et spørgsmål kan have flere svar.

Beskrivelse: Sid i en rundkreds. Læreren læser forskellige udsagn op. De, der er enige, rejser sig. De der er uenige, bliver siddende. Er man i tvivl, stiller man sig bag stolen.

UDSAGN:

- Det er skønt at rejse
- Sommeren i Danmark er bare bedst
- Jeg har det bedst med at arbejde solo
- Jeg skal helst have en masse mennesker omkring mig
- Det er vigtigt at tjene rigtigt mange penge
- Det er rarere at have meget fritid end at have mange penge
- Engang vil jeg gerne have mange børn
- Jeg kan godt både have et spændende arbejde og have tid til min familie
- Min far synes, at jeg er god nok, som jeg er

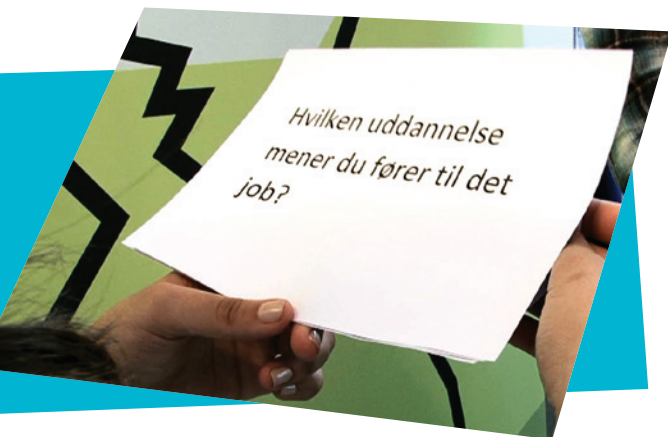
TIPS : Find eventuelt selv på udsagn, der er relevante for det, I gerne vil arbejde med. Start øvelsen med lette udsagn, som man ikke skal tænke så meget over, og lad dem så efterhånden blive mere og mere dilemmafyldte. Suppler øvelsen med en tilsvarende (med nye udsagn), denne gang med bind for øjnene (se filmen **Tre stærke**).

INTERVIEW I PAR – selvafklaring og inspiration

Øvelsen giver de unge mulighed for at fortælle om deres forestillinger om job og karriere. Det kan være godt at skulle formulere sig enkelt og konkret for at finde ud af, hvor sikker man er, eller hvor meget man ved om det, man gerne vil.

Målsætning: At udfordre hver enkelt elev i forhold til at redegøre for motivation og viden omkring jobønsker og uddannelsesmuligheder. Ved at gå i dialog og høre andres tanker og ideer, kan man blive inspireret og mere afklaret.

Beskrivelse: Inddel klassen i par, der skal interviewe hinanden på skift. Hver elev får et papirark med fire spørgsmål, som de på skift skal stille hinanden. Bed eleverne uddybe deres svar så detaljeret og nuanceret som muligt: Give eksempler og fortælle om, hvor de har deres ideer fra, hvad de ser for sig, om de er i tvivl og så videre.



- Hvad vil du gøre efter 9. klasse?
- Hvad vil du gerne arbejde med?
- Hvilken uddannelse, mener du, fører til det job?
- Er der andre end dig selv, der er med til at bestemme din uddannelse og dit jobvalg?

Den ene elev starter med at interviewe den anden. Giv cirka 5 minutter pr. elev. Bed dem bytte roller.

TIPS : Øvelsen kan bringes videre til et 'reality-tjek' på internettet, hvor de unge kan søge efter det, de lige har fortalt om i interviewet. Lad dem arbejde videre parvis, så de kan hjælpe hinanden med at skabe et fyldestgørende billede af deres uddannelsesmuligheder. Siderne 35-39 i undervisningsbogen, I 7 SIND, henviser til jobportaler og afklaringskemaer, der kan anvendes til dette arbejde.

SAMTALEKÆDE - afklaring af jobønsker og uddannelse

Her kommer de unges ønsker ud at danse. Ved at gå rundt mellem hinanden til musik kan man komme ind i nogle andre tankebaner end dem, man normalt har fat i. Og ved at få stillet de samme spørgsmål flere gange af forskellige personer, kan man øve sig i at uddybe eller nuancere sine svar.

Målsætning: At skabe refleksioner over, hvordan skolearbejde og uddannelsesvalg har betydning for vejen til job og karriere.

Beskrivelse: Ved samtalekæden skifter man partner gennem dans til musik. Eleverne stiller sig i en cirkel, og når musikken starter, bevæger de sig mellem hinanden og giver skiftevis højre og venstre hånd. Når musikken standser, vender man sig mod den, der er tættest på. De to partnere skiftes nu til at stille hinanden de spørgsmål, som de har med sig på et stykke papir:

- Hvilket fag i skolen kan du allerbedst lide?
- Hvad gør dig så god til det fag? Du må meget gerne nævne flere kvaliteter.
- Nævn tre kvaliteter, der skal være til stede, for at du yder dit bedste.
- Beskriv én ting, der kan blokere dig for at have det bedst muligt og yde dit bedste.
- Hvad kan du yde til verden?

Dansen fortsætter og spørgsmålet stilles flere gange af forskellige samtalepartnere.



EKSTRA ØVELSER:

- ARBEJD MED UDSAGN FRA DE UNGE I FILMENE

De følgende fire øvelser kan anvendes som supplement, hvis I vil dykke dybere og arbejde videre med udsagn fra filmene. Brug øvelserne sammen med filmene som afsæt til samtaler om job- og uddannelsesvalg.



LYSTEN DRIVER VÆRKET

Denne øvelse vil være god at arbejde videre med i forbindelse med filmen **TRE STÆRKE**, der handler om at finde sine drivkræfter. Øvelsen giver eleverne mulighed for at sidde individuelt og sammen med en makker og fordybe sig i, hvad de ser for sig, når de skal forestille sig 'det gode liv', og hvor de har nogle kompetencer, det er værd at få i spil.



“At jeg måske gerne vil have mange børn. Det har jeg aldrig rigtig tænkt over. Det med familie - at stifte familie - det tænkte jeg ikke over, før jeg fik stillet spørgsmålet.”

(Noor, 9 klasse Herlev Byskole)

En elev læser op for klassen:

Måske virker fremtiden som noget, der er meget langt væk. Men du skal snart til at tage stilling til, hvad du vil bruge den til. Derfor er det vigtigt, at du finder ud af, hvad du drømmer om, og hvad der vil være et godt arbejdsliv for dig. Du skal lære dine svage og stærke sider at kende, og du skal finde dine kernekompetencer. Men allerførst skal du finde dine kerneværdier: Hvad er aller-vigtigst for, at dit liv bliver det allerbedste – for lige præcis dig?

“Det er sjovt at se så stor forskel der er på, hvad man selv synes man er god til, og hvad andre synes man er god til.”

(Carl, 7. klasse Hareskovens Lilleskole)



I GRUPPER / TO OG TO:

- ▶ Sæt jer sammen i grupper eller to og to.
- ▶ Læs de udsagn, Noor og Carl kommer med. Diskuter, hvad I selv føler og mener. Har I de samme overvejelser om fremtiden – eller nogle helt andre?
- ▶ Tal om de ting, I godt kan lide at lave. Hvorfor kan I lide det? Hvad drømmer I om at komme til at lave, når I bliver voksne? Skriv en liste med fem ønsker og gem den i din mappe, så du kan bruge den i din søgning efter muligheder.
- ▶ Udfyld skemaet 'Mit gode liv'

Udfyld skemaet MIT GODE LIV:

Sæt et tal ud for hvert ord, alt efter hvor vigtigt, du synes, det er for et godt liv.

1 (ingen betydning), 2, ..., 5 (stor betydning)

MIT GODE LIV:

- | | | |
|--|---------------------------------|--|
| <input type="radio"/> Uddannelse | <input type="radio"/> Venner | <input type="radio"/> Leg |
| <input type="radio"/> Rejser | <input type="radio"/> Struktur | <input type="radio"/> Bevægelse |
| <input type="radio"/> Kæreste | <input type="radio"/> Omsorg | <input type="radio"/> Dyr |
| <input type="radio"/> Selvstændighed | <input type="radio"/> Skønhed | <input type="radio"/> Accept fra andre |
| <input type="radio"/> Penge | <input type="radio"/> Drama | <input type="radio"/> Medborgerskab |
| <input type="radio"/> Materielle goder | <input type="radio"/> Magt | <input type="radio"/> Religion |
| <input type="radio"/> Frihed | <input type="radio"/> Børn | <input type="radio"/> Bæredygtighed |
| <input type="radio"/> Sundhed | <input type="radio"/> Sport | <input type="radio"/> Kulturmøder |
| <input type="radio"/> Familie | <input type="radio"/> Håndværk | <input type="radio"/> Fællesskab |
| <input type="radio"/> Berømmelse | <input type="radio"/> Ro | <input type="radio"/> Lighed |
| <input type="radio"/> Fest og sjov | <input type="radio"/> Udvikling | <input type="radio"/> Oplevelser |
| <input type="radio"/> Udeliv | <input type="radio"/> Mission | |
| <input type="radio"/> Variation | <input type="radio"/> Bøger | |

- ▶ Lav en liste med de fem ord, der scorer højest.
Skriv ekstra ord på, hvis du synes, der mangler noget.
- ▶ Sammenlign dine ønsker og drømme med din ordliste. Kan du komme i tanke om uddannelser eller jobs, der indeholder dine vigtigste ord?
Ved du, hvordan du finder ud af det?
- ▶ Diskuter det med din sidemand, din lærer eller din vejleder.



DU ER IKKE ALENE!

Denne øvelse vil være god at arbejde videre med i forbindelse med filmen **TRE STÆRKE**, der handler om at finde sine drivkræfter. Øvelsen giver eleverne mulighed for at sidde individuelt og sammen med en makker og fordybe sig i, hvad de ser for sig, når de skal forestille sig 'det gode liv', og hvor de har nogle kompetencer, det er værd at få i spil.

"Man er bange for at sige: Nej, jeg vil ikke være ingeniør. Man gider ikke skuffe sine forældre."

(Allan Ali 9. klasse Herlev Byskole)



"Sådan noget som læge... i de lande som vores forældre er flyttet fra, er det meget svært. Det koster mange penge. I Danmark er det gratis."

(Allan Ali 9. klasse Herlev Byskole)

Læs op for klassen:

Alle forældre vil det bedste for deres børn. Men det kan være meget forskelligt, hvilken støtte de giver. Det kan have betydning, hvilke erfaringer de selv har gjort sig, hvilket uddannelsesniveau de har eller hvilke muligheder, de selv har haft. Nogle forældre siger, hvad de ønsker for deres barn, andre har udtalte og skjulte forventninger, som måske kommer frem uden ord.

Når du skal træffe beslutninger, hvem tager du så med på råd? Din familie, dine venner – eller måske en klog voksen, du kender?

Det er godt at lytte til andres erfaringer. Men det er vigtigt at være bevidst om, hvad andre mener – og hvad man selv gerne vil. Måske skal alle værdierne overvejes, når du træffer dine valg.



"Min far synes jeg er god nok?... min far er jo ikke helt stolt. Altså, jeg har jo ikke rigtig gode karakterer. Og han vil jo gerne have, at jeg skal have rigtig gode karakterer, 10- og 12-taller og sådan noget.

Og det har jeg jo så ikke."

(Zozan 9. klasse Herlev Byskole)

TO OG TO:

- ▶ Sæt jer sammen to og to.
- ▶ Læs udsagnene på side 38. Sæt jer ind i og diskuter, hvorfor de unge siger, som de gør i citaterne.
- ▶ Find fem spørgsmål, I ville stille dem, hvis I skulle interviewe dem. Skriv hvert spørgsmål på en post-it.

I KLASSEN:

- ▶ Saml alle post-its på tavlen. Gruppér dem. Se, om I kan finde svar på nogle af dem.
- ▶ Lav en liste på tavlen over hvem eller hvad, der kan have indflydelse på jeres valg.

INDIVIDUEL OPGAVE:

- ▶ Skriv fem ting, du tror eller ved, dine forældre godt kunne tænke sig, at du uddanner dig til.
- ▶ Skriv fem ting, du selv kunne tænke dig at uddanne dig til.
- ▶ Skriv fem ting, du er rigtig god til.
- ▶ Find ud af om det, du er god til, hænger sammen med det, du vil uddanne dig til.
- ▶ Se på, hvordan det matcher dine forældres ønsker for dig.
- ▶ Hvis der er stor forskel på dine og dine forældres ønsker, så se eventuelt på kombinationsmuligheder. Prøv at brainstorme, så bredt du kan.
- ▶ Lav en liste med mulige valg og gem dem i din mappe. Brug dem som grundlag for en undersøgelse af uddannelsesmuligheder.

ROLLER OG REALITY-TJEK

Denne øvelse vil være god at arbejde videre med i forbindelse med filmen **SAMTALEKÆDE**, der handler om valg af karriere. Den giver eleverne mulighed for at gå tæt på en arbejdsituation, de drømmer om, og at se nysgerrigt på hvad de skal gøre for at komme derhen. Er man på rette vej og bruger man sine kostbare sidste skoleår rigtigt?

Beskrivelse: Spørg eleverne, hvordan de forestiller sig deres arbejdsliv efter endt uddannelse. Lad dem interviewe hinanden og uddybe deres tanker over for hinanden, så de kan undersøge, om der er sammenhæng mellem deres uddannelsesvalg og deres umiddelbare kompetencer. Hvad skal de eventuelt arbejde særligt målrettet med for at kunne leve op til deres uddannelsesønske?

Vælg et af de ønskede fag, og lad en elev indtage rollen som en, der arbejder i dét, fx som tandlæge. Placér vedkommende i centrum og lad nu ham/hende påtage sig rollen som tandlæge og besvare spørgsmål ud fra, hvad han/hun tror eller ved om faget. Bed de øvrige elever stille spørgsmål til eleven i centrum om, hvordan livet er for en tandlæge, hvad der er godt, og hvad der måske er mindre godt, og hvilken uddannelse det kræver. Bed dem være nysgerrige og spørge grundigt ind, så I får talt både om fakta, følelser, forventninger - og andre perspektiver ved jobvalget.

Lad flere elever indtage roller på skift.



HVAD PUKLER DU FOR?

Denne øvelse kaldes også '4 hjørner'. Det er en øvelse, der passer med alle tre film, fordi den både handler om drivkræfter, holdninger og karrierevalg. Her er der fokus på, hvad meningen med et arbejde er. Er det vigtigste at tjene penge eller at lave noget spændende? At sørge for sig selv og sin familie, eller at gøre en forskel for andre? Øvelsen sætter gang i diskussioner, og eleverne argumenterer for deres holdninger og inspireres af hinanden.

Beskrivelse:

Stil spørgsmålet ud i klassen:

Hvad er målet, når du skal vælge uddannelse og job?



Eleverne skal placere sig i det hjørne, der repræsenterer det, som er vigtigst for dem. Her taler de sammen om, hvorfor de har valgt at stå netop der. Derefter diskuterer grupperne med hinanden og argumenterer for, hvorfor de står, hvor de står. Det er tilladt at skifte hjørne undervejs, hvis man bliver overbevist om et andet synspunkt. Lad eleverne fortælle, hvorfor de har flyttet sig. På denne måde kan de lytte og se en sag fra mange forskellige vinkler, før de tager stilling.

TIPS: Find andre spørgsmål og synspunkter til videre refleksion. Lad gerne eleverne selv formulere dem.

INSPIRERET AF

3 KLASSER PÅ VEJ er inspireret af:

- "I 7 SIND" produceret af Salaam Film & Dialog og Brug for Alle Unge, København 2012
- Joachim Rothenborg (red.): "U'et som praksis. Kunst, kreativitet og sanselighed", Dansk Psykologisk Forlag, 2013
- Olga Dysthe: "Det flerstemmige klasserum – skrivning og samtale for at lære", Klim, 2005
- Spencer Kagan og Jette Stenlev: "Undervisning med samarbejdsstrukturer - Cooperative Learning", Alinea 2011
- "Dialoghåndbogen" produceret af DUF - Dansk Ungdoms Fællesråd
- "Sisterhood – en håndbok i jentegrupperarbeid", Oslo 2010
- Keith Johnstone: "Improvisation og teatersport TM", Drama, 1997
- Marsh Cassidy: "Acting Games – Improvisations and exercises", Colorado Springs, 1998

3 KLASSER PÅ VEJ

For alle unge gælder det, at det danske samfund i højere grad end nogensinde tilbyder en mosaik af muligheder, hvor den enkelte skal finde sin egen vej. Men hvordan giver man som lærer og vejleder de unge den bedste hjælp? Hvordan bruger man bedst de timer, der kan afsættes til afklaring af elevernes uddannelses- og erhvervsvalg?

3 KLASSER PÅ VEJ er et inspirationsmateriale til arbejdet med valg af uddannelse og job i udkolingen. Gennem øvelser med fælles refleksion hjælpes de unge til afklaring af egne ønsker og muligheder. Materialet består af:

- Tre små film: Tre klasser illustrerer gruppeøvelser
- Hæfte med øvelser og supplerende vejledning

Materialet er velegnet som inspiration til arbejdet med det obligatoriske emne Uddannelse og job, som beskrevet i Undervisningsministeriets vejledning om Fælles Mål 2015.

Undervisningspakken 3 KLASSER PÅ VEJ er udviklet i samarbejde mellem Salaam Film & Dialog enheden Brug for alle unge i Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling.



MINISTERIET FOR
BØRN, UNDERVISNING
OG LIGESTILLING



SALAAM
FILM+DIALOG



9 788799 866809 >

ISBN 978-87-9986668-0-9